

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-03-24

Vår referens:

Malin Widén Miljöinspektör

Epost:

malin.widen@malmo.se

Diarienummer:

MN-2026-2531

Remiss från Klimat och näringslivsdepartementet - Framställan om utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen

Sammanfattning

Miljöförvaltningen är positiv till de föreslagna ändringarna i miljötillsynsförordningen (2011:13).

Förändringarna handlar om att utvidga kemikalieinspektionens tillsynsansvar för kontroll av växtskyddsmedel, till att omfatta alla verksamheter som släpper ut sådana produkter på marknaden i hela leverantörskedjan. Vidare föreslås att kemikalieinspektionen får ansvar för tillsynen av att alla verksamheter som är anmälningspliktiga till produktregistret fullgör den skyldigheten och att miljötillsynsförordningen ändras för att tydliggöra att betat utsäde, (utsäde behandlat med växtskyddsmedel), ska kontrolleras av Kemikalieinspektionen enligt bestämmelserna i miljöbalken. Förändringarna innebär att tillsynen skulle förenklas och effektiviseras om kemikalieinspektionen hade tillsynsansvar för hela leverantörskedjan i all sin tillsyn av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter, varor och biotekniska organismer.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2026-03-24
- Förslag till yttrande, daterat 2026-03-24
- Framställan om utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-04-29

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-05-25

Kommunstyrelsen 2026-06-03

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt Klimat och näringslivsdepartementets remiss av framställan om utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen till bland annat miljönämnden. Svar önskas senast 2026-05-07.

Kemikalieinspektionen föreslår att regeringen genom ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13) utvidgar Kemikalieinspektionens tillsynsansvar för kontroll av växtskyddsmedel enligt kontrollförordningen och tillsyn enligt miljöbalken av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter och biotekniska organismer. Ändringen kommer att omfatta alla verksamheter som släpper ut sådana produkter på marknaden, det vill säga hela leverantörskedjan. Förslaget innebär även att Kemikalieinspektionen får ansvar för tillsynen av att alla verksamheter som är anmälningspliktiga till produktregistret fullgör den skyldigheten och att miljötillsynsförordningen ändras för att tydliggöra att betat utsäde ska kontrolleras av Kemikalieinspektionen enligt bestämmelse i miljöbalken.

Kemikalieinspektionens nuvarande tillsynsansvar omfattar alla leverantörsled i fråga om marknadskontroll och tillsyn enligt miljöbalken av varor. Vad gäller tillsyn enligt miljöbalken av växtskyddsmedel, biocidprodukter, andra kemiska produkter och biotekniska organismer omfattar tillsynsansvaret endast primärleverantörer. Detsamma gäller för kontroll av växtskyddsmedel enligt kontrollförordningen.

Kemikalieinspektionen bedömer att betat utsäde inte omfattas av växtskyddsförordningens definition av växtskyddsmedel utan ska ses som en behandlad vara. Därför är kontrollförordningen inte tillämplig. Betat utsäde faller därmed utanför Kemikalieinspektionens tillsynsansvar. Eftersom miljötillsynsförordningen inte hänvisar till växtskyddsmedelsförordningen saknar även tillsyn enligt miljöbalken grund. Varken Länsstyrelsen eller kommuner har ansvar, vilket innebär att ingen myndighet utövar tillsyn över efterlevnaden av artikel 49.

Kemikalieinspektionen bedömer att tillsynen skulle bli enklare och mer effektiv om de ansvarade för hela leverantörskedjan inom all sin kemikalietillsyn. De ser inga skäl till att ansvaret ska variera beroende på tillsynsområde. Syftet med en utvidgning är dock inte att ändra inriktningen, utan tillsynen kommer fortsatt främst att fokusera på primärleverantörer av effektivitetsskäl.

Konsekvensbeskrivning

Kemikalieinspektionen bedömer att detta leder till en effektivare kontroll av växtskyddsmedel genom en förbättrad och centraliserat tillsynsorganisation.

Förslaget innebär inte någon förändring av kommunernas tillsynsansvar. Det gemensamma tillsynsansvaret som blir följden av ett utvidgat ansvar för Kemikalieinspektionen kan däremot underlätta samverkan mellan myndigheterna.

Kemikalieinspektionen har inte identifierat några betydande negativa konsekvenser för någon berörd aktör som följd av att förslaget till ändring av miljötillsynsförordningen genomförs. Förslaget innebär inte några förändringar

för kommunernas tillsynsansvar. Det kan i stället leda till att kommuner kan delta i gemensamma tillsynsprojekt tillsammans med Kemikalieinspektionen.

Kemikalieinspektionen bedömer att ett parallellt ansvar inte kräver mer samordning mellan myndigheter. Samtidigt förutsätter detta tillgång till information om nya tillsynsobjekt, vilket kräver att ett register över distributörer tas fram och underhålls tillsammans med kommuner och länsstyrelser. Detta medför viss administration och kostnader för både myndigheten och kommunerna.

Återkoppling från synpunkter i tidigare svar på remiss från Kemikalieinspektionen om framställan om utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen, MN-2023-11869

Tidigare synpunkter på förslaget om utvidgat tillsynsansvar gäller främst att även nuvarande begränsningar i kommunernas tillsynsansvar skapar problem. Kemikalieinspektionen bekräftar problem kopplade till nuvarande ansvarsfördelning, men menar att de saknar uppdrag för att se över kommunernas ansvar. De anser också att den föreslagna utvidgningen av deras eget tillsynsansvar inte påverkar kommunernas uppdrag i sådan grad att förändringarna bör avvaktas.

Ett gemensamt tillsynsansvar, där återförsäljare omfattas av två myndigheter med olika resurser och förutsättningar, riskerar att leda till en snedfördelning av tillsynen. Kemikalieinspektionen framhåller dock att syftet med det utvidgade ansvaret inte är att ta över tillsynsobjekt från kommunerna, utan att effektivisera sin egen tillsyn genom att kunna granska fler produkter hos primärleverantörer utan att behöva utreda varifrån produkterna kommer.

Samordning mellan Kemikalieinspektionen och kommunerna kommer att vara nödvändig för att undvika dubbel tillsyn. Detta bedöms kräva ökade personella och ekonomiska resurser från kommunerna, särskilt eftersom samordning ofta är tidskrävande och inte kan finansieras genom avgifter. Kemikalieinspektionen menar tvärtom att behovet kan minska, eftersom de i större utsträckning själva kan granska produkter hos primärleverantörer istället för att överlämna ärenden till kommunerna.

Finansieringen av tillsynen skiljer sig mellan myndigheterna. Detta innebär att tillsynsobjekt kan behöva betala för kommunala inspektioner men inte för Kemikalieinspektionens, vilket riskerar att påverka förståelsen och förtroendet för tillsynssystemet. Några förändringar i avgiftsmodellen föreslås inte.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen ställer sig positiv till de föreslagna förändringarna i miljötillsynsförordningen (2011:13) som innebär att Kemikalieinspektionen får ett utvidgat tillsynsansvar.

Miljöförvaltningen vill dock lyfta att de föreslagna förändringarna sannolikt kommer att medföra ett större behov av samordning och samverkan mellan myndigheter än vad Kemikalieinspektionen anger i sin bedömning.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Gunnar Blomé
Avdelningschef
Avdelningen för miljö och
hälsoskydd